

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुल्चोक ललितपुर
इजलास
माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद दुङ्गना
राजस्व सदस्य श्री गोविन्दप्रसाद अधिकारी
फैसला

२०७८।०७९ सालको निर्णय नं. २८६

पुनरावेदन नं. ९७-०७६-RB-०१४४

मुद्दा:- मुल्य अभिवृद्धि कर (२०७१/०७२) ।

काठमाडौं जिल्ला, काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. १ लालदरबार, स्थित थोम्पसन
नेपाल प्रा.लि. को (स्थायी लेखा नं. ३०००८८२८७) को तर्फबाट अधिकार प्राप्त ऐ. का
कर्मचारी सगुन सेलालिक.....१

पुनरावेदक

विरुद्ध

मध्यस्तरीय करदाता कार्यालय, बबरमहल, काठमाडौं..... १
आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट.....१

प्रत्यर्थी

उपस्थित कानून व्यवसायीहरु

पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान अधिवक्ता श्री खेमप्रसाद खतिवडा

प्रत्यर्थी कार्यालयहरुका तर्फबाट : विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री बिमला गौतम

अविलम्बित नजीर: x

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- मध्यस्तरीय करदाता कार्यालय, बबरमहल, काठमाडौं

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर अधिकृत श्री झक प्रसाद आचार्य

शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:-२०७६/०१/२०

प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय: आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी: महानिर्देशक श्री विनोद बहादुर कुँवर

निर्णय मिति: २०७६/०७/०५

नियम बमोजिम साप्ताहिक तथा दैनिक मुद्दा पेशी सुचीमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को दफा ३२ बमोजिम पुनरावेदन पर्न आएको हुँदा यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. पुनरावेदक करदाता थोम्पसन नेपाल प्रा.लि.को आ.व. २०७१/०७२ को लागि पूर्ण कर परीक्षण गरी कर दायित्व एकिकरण गर्ने क्रममा मिति २०७५/१२/२९ मा पेश भई स्वीकृत भएको कर लेखा परीक्षण प्रतिवेदनका आधारमा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा २०(१) तथा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ को नियम (२९(१) बमोजिम कर, थप दस्तुर, व्याज एवं जरिवाना समेत रु. ८,२३,८३६।—(आठ लाख तेइस हजार आठ सय छत्तिस रूपैया) को प्रारम्भिक कर,मिति २०७६।०१।२० मा रु. ८,११,३०७।— (आठ लाख एघार हजार तीन सय सात रूपैया) अन्तिम कर निर्धारण निर्धारण गर्ने गरी मध्यस्तरीय करदाता कार्यालय, बबरमहल, काठमाडौँबाट मिति २०७५/०१/२९ मा जारी भएको आदेश।
२. मध्यस्तरीय करदाता कार्यालय, बबरमहल, काठमाडौँबाट करदातालाई उक्त कर निर्धारण हुनु नपर्ने वा परिवर्तन गर्नु पर्ने कुनै ठोस प्रमाण भए पत्र प्राप्त गरेको मितिले १५ दिन दिन भित्रपेश गर्नुहुन भनी मिति २०७६/०१।०२ मा जारी भएको सुचना करदाताले मिति २०७६।०१।०२ मा बुझिलिई लिखित जवाफ मिति २०७६/०१/१२ मा पेश गरेको।
३. करदाताले पाउनुपर्ने रकम रु. ३,४६,३८९.०० समावेश गर्न छुट भएको सम्बन्धमा करदाताले कुन कुन मिति र विजकहरुबाट खरिद/विक्री वापत पाउनुपर्ने/तिर्नुपर्ने रकम छुट भएको हो भनि खुल्ने विवरण तथा यस करदाताले उक्त करदातासँगको कारोबारको लेजर पेश हुन आएन। यसबाट करदाताले पेश गरेको विवरण वास्तविक हो भन्ने मात्र सकिने अवस्था देखिएन। यस करदाताले पाउनुपर्ने हिसावमा छुट भएको विजकहरुको विक्री रकम आयमा समेत छुट्न गएकाले उक्त रकममा मू.अ.कर ऐन, २०५२ को दफा २०(१) बमोजिम रु. ४५,०३१.०० मू.अ.कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा २९(२) बमोजिमको रु. ४५,०३१.०० जरिवाना, दफा २६(१) बमोजिमको व्याज र १९(२) बमोजिमको थप दस्तुर समेत गणना गरी मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ को नियम २९(१) बमोजिम प्रारम्भिक कर निर्धारण गर्ने गरी मिति २०७६।०१।०२ मा भएको आदेशलाई सदर गर्ने गरी भएको मध्यस्तरीय करदाता कार्यालय, बबरमहल, काठमाडौँबाट मिति २०७६।०१।२० मा भएको अन्तिम कर निर्धारण निर्णय पर्चा।
४. मध्यस्तरीय करदाता कार्यालय, बबरमहल, काठमाडौँले मिति २०७६/०१/२३ मा जारी गरेको आ.व. २०७१/०७२ को मूल्य अभिवृद्धि कर तर्फको अन्तिम कर निर्धारण आदेशमा

चित्त नबुझी थोम्पसन नेपाल प्रा.लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७६/०३/२२ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।

५. मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १६ (३) मा दर्ता भएको व्यक्तिले सम्बन्धित कर अधिकृतद्वारा प्रमाणित भएको खरीद तथा विक्री खाता लेखा राख्ने प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्नुपर्ने भन्ने व्यवस्था रहेकोमा करदाताले प्रमाणित गरेको खरीद विक्री खाता प्रयोग गरेको नदेखिएको भनी कार्यालयले ऐनको दफा २९(१)(छ) बमोजिम गरेको जरिवाना कानून सम्मत देखिँदा करदाताको जिकिर पुग्न नसक्ने ठहर्छ भनी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०७।५ मा भएको निर्णय ।
६. पुनरावेदक थोम्पसन नेपाल प्रा.लि.को आ.व. ०७१/०७२मा मुल्य अभिवृद्धि कर,थप दस्तुर,ब्याज एवं जरिवाना समेत असुल गर्ने बिपक्षी कार्यालयबाट मिति २०७६।१।२० मा अन्तिम कर निर्धारण गरेकोमा उक्त निर्णयमा चित्त नबुझेकोले मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन,२०५२को ३१(क)अनुसार प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि आन्तरिक राजस्व विभागमा निवेदन दिएकोमा उक्त बिभागबाट ६ वटा शिर्षक मध्ये २वटा शिर्षकको हकमा मात्र शुरु कार्यालयको निर्णयमा पुनः छानविन हुने र बाँकी शिर्षकहरूको हकमा शुरु कार्यालयको निर्णय सदर हुने भनी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७६।७।५ मा भएको निर्णय प्राप्त भएकोले त्यस मध्ये खरिद खाता प्रमाणित नगरेको शिर्षकको हकमा पुनरावेदन दावी नलिई बाँकी ३ वटा शिर्षकमा गैर वासिन्दा व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको सेवा शुल्कमा मु.अ.कर नउठाएको सम्बन्धमा,मनोरञ्जन तथा व्यक्तिगत प्रकृतिको खर्चमा तिरेको मू.अ.कर क्रेडिट नपाउने सम्बन्धमा र मिसम्याच तथ्याङ्क अनुसार खरिद छुट सम्बन्धमा शुरु निर्णय सदर गरेको हदसम्म चित्त नबुझेको र करदाता कम्पनीले कर परिक्षणको क्रममा पेश गरीएका बिल भौचर स्पस्ट देखाई पेश गरिएको अवस्थामा त्यस तर्फ वेवास्ता गर्नुका साथै न्यायिक मनको प्रयोग नगरी गैरकानूनी तवरबाट गरेको दायित्व बढाई मुल्य अभिवृद्धि कर,ब्याज थप दस्तुर र जरिवाना लिने भनि भएको निर्णय गैरकानूनी त्रुटिपूर्ण र स्वतः बदरभागी भएकोले उक्त निर्णय, आदेश बदर गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको जिकिर लिई करदाताको तर्फबाट मिति २०७६/१०/१७ मा दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र ।
७. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७७/०८/१६ मा भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

८. नियम बमोजिम साप्ताहिक तथा दैनिक पेसीसूचीमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता थोम्पसन नेपाल प्रा.लि. का तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विद्वान करदाताको हकमा भएको मुल्य अभिवृद्धि कर निर्धारणको आदेश मिलेको नहुँदा बदर गरी पाउँ भनी तथा प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकिल कार्यालय, काठमाडौँका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री बिमला गौतमले शुरू कार्यालयबाट भएको मुल्य अभिवृद्धि कर निर्धारणको आदेश कानूनसम्मत नै रहेको र सो निर्णयलाई सदर गरी आन्तरिक राजस्व विभागले गरेको निर्णय समेत कानून सम्मत नै रहेको देखिँदा सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस एवं जिकिर समेत सुनियो।
९. उपर्युक्त बहस समेत सुनी मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, मध्यस्तरीय करदाता कार्यालय, बबरमहल, काठमाडौँबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको मुल्य अभिवृद्धि करको सशोधित कर निर्धारण र सोही आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय आदेश मिलेको छ, छैन? पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्ने हो वा होइन? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो।
१०. निर्णयतर्फ विचार गर्दा, प्रत्यर्थी मध्यम स्तरीय करदाता कार्यालयले गैर बासिन्दा भनिएको पार्टिलाई भुक्तानी दिँदा निजको सेवा शुल्कमा कानून बमोजिम मुल्य अभिवृद्धि कर उठाई समयमै दाखिला नगरेको भन्ने सूचना उपर करदाताले समयमा भौचर नं.१८४१४५७ बाट सरकारको राजस्व खाता नं.११४१७ मा दाखिला गर्नुपर्नेमा राजस्व खाता नं.११४१६ हुन गएको शिर्षक भुक्तानी गरिएको स्थितिमा खाता मिलान गरिदिनुपर्नेमा नगरेको मिलेन भनी गरेको भनी जवाफ दिएको पाईयो। कर कार्यालयले राजस्व खातामा नं.११४१७ मा दाखिला गर्नुपर्नेमा सो दाखिला नभएको भनी सो रकम र सो को जरिवाना समेत लगाएको देखिन्छ। गैर बासिन्दा व्यक्तिलाई पुनरावेदक करदाताले सेवा शुल्क वापत रु.६,७५,१३६को कानून बमोजिम हुने मु.अ.कर रु ८७७६७।६८ र जरिवाना रु ९४६६।३२ समेत गरी जम्मा रु९७२३४८ WJWT Master Account को भौचर नं.१८४१४५७ बाट दाखिला गरिएको बैंक भौचरको प्रतिलिपी मिसिल सामेल रहेको देखिन्छ। यस स्थितिमा प्रमाणको न्यायोचित मुल्यांकन गरी सरकारको फरक खातामा जम्मा हुन गएको रकम त्यसबाट सम्बन्धित खातामा सार्न वा मिलान गर्न लगाई मान्यता दिनुपर्नेमा कर निर्धारण गरी दाखिला गर्नुपर्ने ठहर्याएको निर्णयलाई न्यायोचित मान्न मिलेन।
११. अब पुनरावेदक करदाताले खरिद अन्तर्गतको Annex १३ को Detail र मिसम्याचको सम्बन्धमा एभिन्युज टेलिभजन, मिडिया हब, पर्सा ईफ.एम: मिडिया नाइन, सिद्धार्थ मिडिया सर्भिसेज, देवकी प्रसारण र मकवानपुर मिडिया समेतका supplier हरूको पत्रबाट Reconcile हुने भई सो सम्बन्धी उक्त संस्थाका पत्रहरू प्रत्यर्थी कर कार्यालयमा पेश गरेको तथा प्रशासकिय पुनरावलोकनको निवेदन साथ समेत पेश गरिएकोमा निर्णयमा सोको कुनै मुल्यांकन र विवेचना गरिएको देखिँदैन। यसरी गरिएको निर्णयलाई मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२को दफा २०(२)को रोहमा

प्रमाणमा आधारित कर निर्धारण मान्न मिल्ने नदेखिंदा शुरू निर्णय र आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत बदर गरी पुनःफाईल शुरू कर कार्यालयमा कर निर्धारणको लागि पठाउनु पर्ने देखियो ।

१२. त्यसै गरी मनोरञ्जन तथा व्यक्तिगत प्रकृतिको खर्चमा तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर क्रेडिट नपाउने सम्बन्धमा करदाताले लिएको पुनरावेदन जिकीर हेर्दा यस शीर्षकमा करदाताले क्रेडिट दावी नै नगरेको देखियो। यस सम्बन्धमा करदाताको मु.अ.कर तर्फको मास्केवारी लगायतका खरिद खाता र बिजक प्रमाण हेरी निर्णयमा पुग्नु पर्नेमा प्रमाणको उचित मुल्यांकन नगर्ने प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश परिवर्तन गर्नु नपर्ने ठहर्छ भनी गरिएको निर्णय समेत मनासिव देखिदैन ।
१३. तसर्थ माथी गरिएको विवेचनाको आधारमा विवेचनाको आधारमा करदाता थोम्पसन नेपाल प्रा.लि. (स्थायी लेखा नं. ३०००८८२८७) ले आ.व. २०७१।०७२ को मूल्य अभिवृद्धि कर तर्फ गैर बासिन्दा व्यक्तिलाई भुक्तानी गरिएको सेवा शुल्कमा मूल्य अभिवृद्धि कर उठाई सरकारको राजस्व खातामा दाखिला गरेको राजस्व खाता नं. ११४१७ मा दाखिला गर्नुपर्नेमा राजस्व खाता नं.११४१६ मा दाखिला भएको देखिएको स्थितिमा खाता मिलान गरिदिनुपर्नेमा त्यस्तो नगरी कर निर्धारण गरेको मनोरञ्जन तथा व्यक्तिगत प्रकृतिको खर्चमा तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर क्रेडिट नपाउने सम्बन्धमा करदाताको खरिद खाता तथा बिजक हेरी निर्णय गर्नुपर्नेमा विना आधार प्रमाण मूल्य अभिवृद्धि कर क्रेडिट अमान्य गरी कर निर्धारण गरेको र Mismatch reported देखिएको फरक रकम सम्बन्धमा करदाताले सम्बन्धित Supplier हरूको पत्र सहितको प्रमाण पेश गरेकोमा त्यसलाई समुचित मूल्यांकन नगरी करदाताले पेश गरेको विवरण वास्तविक हो भनी मान्न सकिएन भनी कर निर्धारण गरेको मध्यमस्तरीय करदाता कार्यालय, बबरमहलबाट मिति २०७६।२।२० मा भएको निर्णय र सो शीर्षकका सम्बन्धमा शुरू निर्णय नै सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।७।५ मा भएको निर्णय समेत कानून सँगत र न्यायोचित रहेको नदेखिंदा बदर गरिदिएको छ। अब करदाताले पेश गरेको प्रमाणहरुको पुर्न मूल्यांकन गरी पुनः कर निर्धारण गर्नुभनी तारेखमा रहेका करदातालाई मध्यमस्तरीय करदाता कार्यालयको तारेख तोकी मिसिल समेत पठाइदिने ठहर्छ। अरुमा तपसील बमोजिम गर्नु ।

तपसिल खण्ड

१.फैसलाको प्रतिलिपी सहितको जानकारी विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय काठमाण्डौलाई दिनु ।

२.माथी ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम पुनः कर निर्धारणको लागि तारेखमा रहेका करदातालाई मध्यमस्तरीय करदाता कार्यालयको तारेख तोकी मिसिल समेत पठाइदिनु ।

३. फैसलाको नक्कल माग गर्ने सरोकारवालाबाट लाग्ने दस्तुर लिई नक्कल दिनु ।

४. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गरी बुझाईदिनु ।

गोविन्दप्रसाद अधिकारी
(राजस्व सदस्य)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ ।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत: श्री खेमकुमारी बस्नेत

कम्प्यूटर टाइप: श्री प्रदिप तिवारी

इति सम्बत २०७९ साल जेष्ठ ३० गते रोज २ शुभम्

प्रमाणिकरण मिति:

फैसला प्रमाणिकरण गर्ने अध्यक्ष:

राजस्व न्यायाधिकरणको छाप: